

16.01.2024

Asia/10

§ 25

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 12.12.2023 § 43 (liukastuminen)

HEL 2023-010712 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 12.12.2023 (43 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 13.12.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 13.12.2023, liite, pöytäkirjanote

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikkö on 12.12.2023 (43 §) päätöksellään hylännyt 10.2.2022 kevyen liikenteen väylällä osoitteessa Muurahaisenpolku tapahtuneeseen liukastumiseen liittyvän takautumisvaatimuksen. Vakuutusyhtiö vaatii takautumista

kaupungilta maksamassaan liukastumisvahingossa 87-2022-004093-2 työtaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan työtaturma- ja ammattitautilain perusteella esittämänsä määrältään 11 667,16 euron takautumisvaatimuksen 10.2.2022 kello 7.20 kevyen liikenteen väylällä osoitteessa Muurahaisenpolku tapahtuneeseen liukastumiseen liittyen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että kaupunki ei ole pystynyt sanomaan, mihin kellonaikaan vahinkopaikka vahinkopäivänä hiekoitettiin. Kaupunki ei ole pystynyt siten näyttämään toteen sitä, että vahinkopaikan liukkaudentorjunta olisi hoidettu asianmukaisesti. Vahingonkärsineen mukaan vahinkopaikka oli vahinkohetkellä hiekoitamaton sekä peilijäässä.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakjalle tiedoksi e-kirjeitse 13.12.2023. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 13.12.2023 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten että kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen ei pelkkä ajoittainen liukkaus talvella yksinään synnytä kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siitä on aiheutunut jalankulkijan liukastuminen. Korvausvastuun

edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty. Lisäksi edellytetään syy-yhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Yksikön päällikön päätöksessä olevat tiedot tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä perustuvat kunnossapidosta saatuun selvitykseen. Saadun selvityksen mukaan vahinkopaikka on hiekoitettu edellisen kerran kaksi päivää ennen vahinkoa 8.2.2022. Vahinkoa edeltävänä iltana satanut vesisade jäädytti pinnat ja jalankulkuväylien hiekoitusta tehtiin vahinkopäivänä koko vahinkoalueella heti vuorokauden vaihduttua kello 21.00 asti. Myös vahinkopaikka on hiekoitettu vahinkopäivänä.

Kunnossapidon selvitys perustuu päiväkirjamerkintöihin. Kunnossapidon antaman selvityksen mukaan työkoneen GPS-paikannin oli rikki, minkä vuoksi päiväkirjamerkintöjä tarkempia sijainti- ja kellonaikatietoa tehdyistä toimenpiteistä ei ole saatavissa.

Vahinkopaikka on B-hoitoluokkaan kuuluva kevyen liikenteen väylä. B-luokan kevyen liikenteen väylän liukkaudentorjunta hoidetaan heti A-luokan väylien jälkeen. Liukkaudentorjunnan osalta toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että klo 17 ja klo 6 välisenä aikana havaittu tuntuvasti lisääntynyt liukkaus torjutaan klo 10 mennessä.

Forecan mukaan Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittauksen mukaan vahinkoa edeltävänä päivänä lämpötila on ollut hieman nollan yläpuolella ja kello 20–23 välillä on mitattu vähäistä vesi- ja lumisadetta, yhteensä 2,2 mm. Lämpötila on laskenut nollan alapuolelle vahinkopäivänä aamuyöstä kello 4 jälkeen ollen vahinkoaikaan $-1,4^{\circ}\text{C}$.

Vahinko on tapahtunut aamulla kello 7.20. Liukkaudentorjunnan toimenpideaika B-luokan väylillä, joihin vahinkopaikka kuuluu, on kello 10 aamulla yöaikaan tapahtuneen liukkauden tuntuvan lisääntymisen tapauksessa. Kaupunki katsoo, että asiassa saadun selvityksen perusteella vahinkopaikan kunnossapidosta on huolehdittu asianmukaisesti, kun vahinkopaikka on hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa sekä vahinkopäivänä. Tiedot tehdyistä kunnossapitotoimenpiteistä perustuvat kunnossapidon päiväkirjamerkintöihin, eikä se, ettei työkoneen GPS-laite ole toiminut, tarkoita sitä, ettei liukkaudentorjuntaa ole tehty. Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole asiassa korvausvelvollinen.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy lakipalvelut-

yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 13.12.2023
- 2 Oikaisuvaatimus 13.12.2023, liite, pöytäkirjanote

Oheismateriaali

- 1 HEL 2023-010712 Selvitys
- 2 HEL 2023-010712 Työmaapäiväkirja

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 12.12.2023 § 43

HEL 2023-010712 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan takautumisvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 22.8.2023 esittänyt kaupungille määrältään 11 667,16 euron takautumisvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan vakuutusyhtiöllä on takautumisoikeus kaupunkia kohtaan maksamassaan liukastumisvahingossa 87-2022-004093-2 työtapaturma- ja ammattitautilain 270 §:n perusteella. Vaatimuksen mukaan vahingonkäräjällä on liukastunut 10.2.2022 kello 7.20 peilijäisellä kevyen liikenteen väylällä, isohkolla hiekoittamattomalla alueella osoitteessa Muurahaisenpolku.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten jalankulun tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapito-
luokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Vahinkopaikalla kevyen lii-
kenteen väylä hoidetaan B-luokan mukaisesti.

B-luokan väyliltä poistetaan lumi, sohjo ja jää niin, ettei synny liikennet-
tä haittaavaa epätasaisuutta. Liukkaus torjutaan heti A-luokan väylien
jälkeen. B-luokan kevyenliikenteenväylän aurauksen lähtökynnys on 5
cm lunta. Toimenpideaika on neljä tuntia, kuitenkin niin, että yöllä sata-
nut lumi poistetaan kello 10 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun
säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntuvan lisäänty-
misen tai lumisade on päättynyt ja se on ylittänyt 5 cm kynnyksen.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvas-
tuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu pe-
rustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvolli-
sen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laimin-
lyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edel-
lytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä
on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan
osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että val-
linneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että
kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut
ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos
muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ol-
lut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan so-
vitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen
kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinko-
paikka on hiekoitettu edellisen kerran ennen vahinkoa 8.2.2022. Vahin-
koa edeltävänä iltana satanut vesisade jäädylti pinnat ja hiekoitusta
tehtiin vahinkopäivänä koko vahinkoalueella heti vuorokauden vaihdut-
tua kello 21.00 asti. Myös vahinkopaikka on hiekoitettu vahinkopäivänä.
Tiedot perustuvat päiväkirjamerkintöihin.

Kaupungille ei ole esitetty muita vahingonkorvausvaatimuksia
kyseisestä vahinkopaikasta tämän vahingon lisäksi.

Ilmatieteenlaitoksen Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittaus-
ten mukaan vahinkoa edeltävänä yönä lämpötila on ollut hiukan nollan
yläpuolella ja lähtenyt laskuun pakkasen puolelle muutaman asteen
verran siten, että vahinkoaikaan lämpötila on ollut $-1,4^{\circ}\text{C}$. Sateita ei ole
ollut ja mitattu lumen syvyys on ollut 48 senttimetriä. Vahinkoa edeltä-
vänä päivänä on satanut vettä ja lumensyvyys on ollut korkeimmillaan
51 senttimetriä. Edellisen hiekoituksen ja vahinkopäivän välissä ei ole
mitattu sellaisia sateita, että aurouskynnys olisi ylittynyt.

Ilmatieteen laitoksen Ilmastokatsauksen mukaan tammikuun 2022 vii-
meisenä viikonloppuna Valtteri-myrsky toi Etelä-Suomeen runsaasti
märkää lunta. Lunta kertyi parissa päivässä yleisesti parikymmentä
senttiä, mutta etenkin Uudellamaalla monin paikoin enemmänkin. Valt-
teri-myrskyn yhteydessä Helsingin Kumpulan mittausasemalla lumen-
syvyys nousi 22 senttimetrinä 41 senttimetriin. Tämän jälkeen helmi-
kuussa 2022 esiintyi runsaita lumisateita. Lumipyryjen johdosta
useammalla paikkakunnalla yllettiin metrin lumensyvyyteen. Helsingin
Kumpulassa rekisteröitiin suurin lumensyvyyden kasvu, 35 cm vuoro-
kaudessa. Forecan mukaan helmikuun sademäärä oli laajalti maan ete-
lä- ja itäosassa poikkeuksellisen suuri. Sääilmiö on poikkeuksellinen sil-
loin, kun se esiintyy tilastollisesti keskimäärin kerran 30 vuodessa tai
harvemmin. Suuret sademäärät tarkoittivat suuria lumimääriä ja eteläs-
sä suurimmassa osassa helmikuun päiviä vähintään käytiin plussan
puolella. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen aiheuttivat monin
paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkauden torjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät
eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjunta-
toimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta sii-
näkään tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja
kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on
mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Kadun käyttäjät voivat omilla toimillaan pienentää onnettomuusriskiään
varautumalla keliolosuhteiden muutoksiin ja ottamalla ne riittävästi liik-
kumisessaan huomioon (HE 281/2004 vp, s. 16). On tunnettu tosiasia,
että lämpötilan vaihdellessa nollan molemmin puolin, saattaa syntyä
liukkautta hyvästä kunnossapidosta huolimatta. Tällaisissa keliolosuh-
teissa kulkijan tulee noudattaa erityistä varovaisuutta.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista reaaliajassa toteuttaa siten, että
kadun mitkään osat eivät koskaan olisi liukkaat. Kulkijat voivat omilla
toimillaan välttää vahingon syntymisen, ottamalla olosuhteet huomioon

16.01.2024

riittävällä tavalla. Asiassa saadun selvityksen perusteella vahinkopai-
kan liukkaudentorjunnasta on huolehdittu kaupungin normien mukai-
sesti.

Vallitsevan oikeuskäytännön mukaisesti ja asiassa saatujen selvitysten
perusteella vahinkoaikaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapi-
don toimenpiteet huomioiden kaupunki katsoo toimineensa huolellises-
ti. Näin ollen kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia
tehtäviään, eikä ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta
(669/1978) 1–4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §

Työtaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) 270 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 19.12.2022 tekemän päätöksen §
45 mukaan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö
päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahin-
gonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 15 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi